

in dunajsko obnebje nista bila v zdravje, koliko menj notranjska burja. Zamán je bilo moje odsvetovanje — šel je v Šempeter, kjer je bival do začetka oktobra meseca 1861. l. in tam izdihol svojo blago dušo — pre-rano! — Toľiko na kratko o njegovem življenji in njegovi smrti.

Kar se tiče starih knjig, o katerih bi bil Jarnej pisal v „Mitth. d. hist. Ver. f. Krain 1857.“ ne morem ničesar povédati; le to vém, da je pokojni brat moj Jarnej izdajal koledarje in sicer — ako se ne motim — za leto 1857., 1858. in 1859.

Ti koledarji so izhajali pod naslovom: „Slovenski Romar.“ Za-lagala sta jih menim da Giontini in Ničman v Ljubljani.“

Predno začnem, moram se še uljudno zahvaliti čestiti gospôdi pro-fesorjem dr. Fr. Sedeju v Gorici ter A. Raiču in T. Zupanu v Ljub-ljani na njih velikej prijaznosti! (Dalje prihodnjič.)

Listek.

Leopold Gorenjec †. Od kranjsko-hrvaške meje nam dohaja žalostno po-ročilo, da je v Adlešičah v črnómáľjskem okraji dné 19. februvarija t. l. po daljšem bolehanji za vodenico umrl ondotni župnik, čestiti gospod Leopold Gorenjec, jeden najmarljivejših pisateljev naših, ki je zlasti pod psevdonimom „Podgoriški“ ali „Podgoričan“ dobro znan in priljubljen do zadnje kočé slovenske.

Leopold Gorenjec je bil porojen dné 12. novembra 1840. leta v Št. Rupertu na Dolenjskem, studiral je v Novem Mestu, kjer je 8 gimnazijalni razred zvršil leta 1861. Potem je stopil v ljubljansko duhovensko semenišče. Tu je tista leta živelo več vrlih mladeničev, ki so dandanes na glasu pisatelji slovenski. Zdanji g. kanonik in državni poslanec Karol Klun, Ivan Vesel („Vesnin“), župnik Fr. Strukelj („Jaroslav“) in Gorenjec so bili sošolci; pesnik Janez Bilc in spiritual J. Flis sta bila jedno leto pred Gorenjcem, zdaj že pokojni Jos. Ogrinec dve leti za njim. Ti mladeniči so takrat v semenišči spisovali slovenski časopis „Sava“, v katerem so priobčili marsikateri dober spis ter se pridno učili slovanskih jezikov, posebno češčine. Zlasti Gorenjec se je v tem oziru odlikoval z veliko pridnostjo in vstraj-nostjo. Dné 30. julija 1865. v duhovna posvečenega so poslali najprej v exsilium — za kaplana v kočevski Koprivnik (Nesselthal), da bi si med nemškimi Kočevarji ohladil svoje pregoreče slovansko srce. Iz Koprivnika je bil l. 1868. premeščen v Št. Lovrenc na Temenici, kjer je služil za kaplana štiri leta (1868—72), potem pa odšel v Slavino na Notranjsko (1872—74) in odtod k Sv. Juriju pod Kumom (1874—77). L. 1877. je postal župnik v Adlešičah na kranjsko-hrvaški meji, kjer je po-prej takó krepkega, živahnega, veselega in jedva 45letnega gospoda te dni po-brala bela smrt.

Javno pisateljvati je pričel Gorenjec leta 1861. v Janežičevem „Glasniku“, in tako rekoč peró v roci držečega je zalotila neusmiljena smrt. Brez dvojbe je bil Gorenjec jeden najplodovitejših pisateljev slovenskih, vendar samostalnega ni proizvajal nič. Bil je najprej znamenit nabiralec narodnega blaga in v „Glasniku“ je priobčil dolgo vrsto prelepih narodnih pripovedek. V tem oziru je spomina vreden dopis s Poljan pri Kolpi v „Glasniku“ l. 1861. na 118. strani, v katerem Gorenjec pod naslovom „Priatelj vsem rodoljubnim dijakom“ z mlade-

niško navdušenostjo in domoljubno gorečnostjo pozivlje tovariše svoje, da bi pridno in vestno porabili počitnice v zbiranje narodnega blaga. — V drugi vrsti je Gorenjec znamenit kot prelagatelj novel, povestij in romanov, katere je zlasti iz češčine, poljščine in ruščine prevajal na slovenski jezik. Število takih spisov njegovih je legijon! Od leta 1862. do leta 1886. je s svojimi prevodi zalagal do malega vse politične in leposlovne časopise slovenske. Pri tem je iz znanih razlogov večkrat menjaval svoje imé: časih se je imenoval L. Gorenjec, časih Podgoriški, časih Lavoslav, časih Podgoričan. Kadar se je bal, da bi morebiti kakšen zelo prevod njegov mogel prištevati „kužljivim prismodarijam“, takrat se ni podpisal. Spisi njegovi se odlikujejo po izborni, lepodoneči slovensčini; oponašati bi se vendar moglo nekaterim izmed njih, zlasti tistim, ki jih je priobčeval zadnja leta, da je prelagatelj obdržal v njih preveč izrazov iz tistega jezika, iz katerega je ravno prelagal. Vendar mu ne štejemo v zlo te skoraj da neizogibne napake vseh prelagateljev, zlasti ker moramo hvaležno priznavati, da razven pokojnega Jurčiča nimamo niti jednega pisatelja, ki bil tako izdatno obogatil pripovedno literaturo slovensko, kakor jo je Leopold Gorenjec. Veliko plemenitega veselja je porodil s svojimi zanimivimi prevodi v tisoč in tisoč slovenskih srcih, in hvaležno se bode slovenski narod, čitajoč njegove mnogoštevilne povesti, še leta in leta spominjal ljubeznjivega, veselega pripovedovalca. Lahka mu zemlja in milostiva sveta nebesa!

Nové knjige slovenske. Duhovno pastirstvo. Četrty del. Zakramentali, duhovno vladanje, pisarniška opravila. Slovenskim bogoslovcem in mašnikom spisal Anton Zupančič, profesor pastirstva na ljubljanskem bogoslovnem učilišči. Z dovoljenjem prečastitega knezoškofijstva. V Ljubljani. Založil pisatelj. — Prodaja „Katoliška Bukvarna“ 1885. str. 761—903. Vel. 8. Cena 60 kr. Priložen je naslov, predgovor, zaporedno in stvarno kazalo. — Konec preteklega leta je izšel IV., dopolnilni zvezek krasnega dela Zupančičevega. Čestitamo slov. duhovščini! Tisočletnica Metodova ji je bila nenavadno plodovita. Podarila ji je dve veleknjigi: Fli-sove stavbinske sloge in II. del Pastirstva. O prvih treh zvezkih poslednje knjige poročal je naš list že lani (glej „Lj. Zv.“ 1885 str. 58—59 in str. 699). Poslednji zvezek razpravlja blagoslovila, običajna v sv. kat. cerkvi, predstavlja nam duhovnega pastirja kot vodnika ter dodaje navod, kako mu je zvrševati pisarniška opravila. Ni nam treba poudarjati, da je ves ta pouk premišljen, stvaren, tehtovit; ni nam treba hvaliti gladko tekočega jezika, knjiga sama kliče vse m slovenskim duhovnikom: Kupujte me! Spisal me je tovariš vaš, ki je dokaj let sam prenašal težo in vročino pastirskega dneva in mu sree gorko blje za vas in za blagor vaših slovenskih ovčic! — Zaboje za zabojem, napolnen z nemškim bogoslovskim književnim blagom, roma vsako leto na Slovensko. Žulji naših duhovnikov redé podjetne nemške knjigotržce. Dobra priznana slovenska knjiga, osvetljujoča okolnosti, v kakeršnih živi in se giblje slovenski duhovnik, pa naj bi trohnela v kakšnem kotu „Katoliške bukvarne“!! Zdaj je prilika, da naše vrlo duhovstvo dejanski pokaže, kako mu je mar za razvoj slovenske bogoslovske književnosti. Potem se smemo nadejati, da nas po vzgledu g. A. Zupančiča razveselé tudi drugi slovenski bogoslovski profesorji s slovstvenimi plodovi, spadajočimi v stroko svojo. —n—

— „Ljudska knjižnica“ objavlja v 24. zvezku obširno povest „Očeta Blaža otlina“. Povest, posvečena dobrodušnemu čitateljstvu, zlasti vzrastli mladezni. Preložil jo je na slovenski jezik pokojni Leopold Gorenjec po dr. Vilj. Baubergerji. S tem zvezkom zvršuje „Ljudska knjižnica“ prvo leto svojega živ-